

Skriva referenser och källförteckning enligt Harvard

201308

Innehåll

Varför hänvisa till källor?.....	3
Referens i texten	3
Källförteckning	4
Lathundens upplägg	4
Böcker	4
Kapitel i antologi	5
Artikel i tidskrift	6
Artikel i dagstidning	7
Webbsida.....	7
Artikel i uppslagsverk	8
Databaser.....	9
Uppsatser.....	10
Video.....	10
Muntliga källor	11
Tips!.....	11
Exempel på en källförteckning	12
Källförteckning	12

Varför hänvisa till källor?

I en vetenskaplig rapport stödjer du din egen forskning på andra forskares och författares resonemang och resultat. För att den som läser din rapport ska kunna se vad som är dina egna åsikter och vad som är andra forskares och författares åsikter och resonemang är det viktigt att du redovisar vilka källor du har använt dig av. Det kan också vara så att den som läser texten undrar om det du skriver verkligen stämmer, då är det viktigt att den personen kan hitta källan och kontrollera den. Redovisningen av dina källor sker på två sett. Dels genom att hänvisa i den löpande texten och dels i form av en källförteckning eller referenslista som återfinns i slutet av rapporten.

Det finns olika system för att hur referenser ska skrivas. De vanligaste är *Harvardssystemet* (parenteser) eller *Oxfordsystemet* (fotnoter). I den här lathunden kommer referenser enligt Harvardssystemet att förklaras (Oxfordsystemet finns förklarat i en motsvarande mall). På nätet finns många mallar för hur dessa och andra refereringssystem ska se ut, ibland kan de skilja sig lite åt i vissa detaljer. Kom därför ihåg att det viktigaste är att du väljer *ett* sätt att referera på och hela tiden håller dig till *bara* det. **Blanda absolut inte Harvard och Oxford!**

Referens i texten

Hänvisning i den löpande texten ska ske vid varje tillfälle du redovisar någon annan författares eller forskares resonemang. Om det är information som kan anses vara allmänt känd behövs ingen hänvisning. Allmänt känd information kan till exempel vara att Sverige är en monarki, att andra världskriget pågick åren 1939-1945 eller att USA:s valuta är dollar.

En hänvisning i den löpande texten sker enligt Harvardssystemet med en parentes. Referensen ska innehålla så lite information som möjligt för att läsaren inte ska störas i läsningen, men också kunna identifiera källan i källförteckningen. Referensen innehåller därför vanligtvis bara författarens efternamn, utgivningsår samt sida (i boken/tidskriften). Utförlig information om källan finns istället i källförteckningen. Det är viktigt att *alla* de källor du hänvisar till finns uppräknade i källförteckningen, så att läsaren ska kunna hitta dina källor och läsa dem.

Tänk på att...

... det ska tydligt framgå när det är dina åsikter och när det är någon annan författare eller forskares åsikter.

... hänvisningarna ska ingå i texten utan att det stör läsningen. Om det är en källa som du tycker är viktig i arbetet kan det vara bra att presentera den i texten, annars räcker det gott och väl med en parentes.

... inte spara refererandet till efterarbetet! Gör det direkt och tänk på att du faktiskt måste ha tagit del av källan innan du kan använda dig av den.

... det tar längre tid än vad man tror att göra en källförteckning!

Tips!

Tycker du att det är svårt att veta hur ofta och när du ska referera? Leta upp några uppsatser på www.uppsatser.se och se hur olika personer gjort där.

Källförteckning

En källförteckning eller referenslista kommer alltid sist i rapporten, efter diskussionen, men innan eventuella bilagor. I källförteckningen ska alla de källor du har refererat till i den löpande texten räknas upp. Källförteckningen står uppställd i bokstavsordning efter författarens efternamn. Vid de fall du har muntliga källor skrivs dessa under en särskild rubrik, annars ska alla källor stå samlade.

Om du använder elektroniska källor är det viktigt att du alltid har med länken till sidan. Försök alltid att hitta det som kallas *permalänk*, *Permanent Link* eller liknande. Då är chansen större att den som vill kolla upp källan hamnar på rätt ställe och att länken fortfarande fungerar.

Lathundens upplägg

På följande sidor visas exempel på hur referenser i den löpande texten och i källförteckningen ska skrivas för olika typer av källor. Sist kommer ett exempel på en källförteckning.

Böcker

Detta gäller både böcker som finns tryckta på papper och e-böcker. Böcker som har en, eller fler författare som är samma för hela boken kallas för monografi. Har olika författare skrivit olika delar är det istället en antologi. Använder du dig av en hel antologi ska du ange redaktörerna som författare, men skriva (red) efter namnen. Ska du bara använda en eller några delar av antologin står det hur du ska göra under nästa rubrik.

Referens i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Författarens efternamn (Titel skrivs om författare saknas)
- Bokens tryckår
- Sidnummer. (Ibland refererar man till flera sidor samtidigt. Då skriver man ss. istället för s. och sätter bindestreck mellan sidnumren. Detta gäller för alla typer av källor som har sidnummer.)

Så här kan det se ut:

(Björk 1996, s. 14)

(Elf Karlén & Palmström 2005, ss. 25-26)

(Samhällsguiden 2009, s. 68)

(Hovellius & Johansson (red.) 2004, s. 10)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Författare/redaktör
- Utgivningsår
- Titel

- Upplaga (om det är något annat än första)
- Förlagsort
- Förlag
- Om det är en e-bok ska även en länk till boken finnas med och det datum du hämtade uppgiften.

Så här kan det se ut:

Björk, Nina (1996). *Under det rosa täcket: om kvinnlighetens vara och feministiska strategier*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.

Cullberg, Johan (2003). *Dynamisk psykiatri i teori och praktik*. 7., utg. Stockholm: Natur och kultur.

Elf Karlén, Moa & Palmström, Johanna (2005). *Slå tillbaka: om vardagsrädsla & systerskap*. Stockholm: Tiden.

Hovellius, Birgitta och Johansson, Eva E. (red.) (2004). *Kropp och genus i medicinen*. Lund: Studentlitteratur.

Lundén, Björn (2009). *Enskild firma: skatt, deklaration, ekonomi, juridik*. 17., [uppdaterade] uppl. Näsviken: Björn Lundén information

Rivano Eckerdah (2012). *Information, identitet, medborgarskap: Unga kvinnor berättar om val av preventivmedel*. Lund: Lunds universitet. Tillgänglig: <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOId=2493401&fileOId=2518420> (2013-06-12)

Samhällsguiden: En handbok i offentlig service. 21., omarb. uppl. (2009). Stockholm: Fritze

Kapitel i antologi

En antologi är en bok där varje kapitel har en egen författare angiven. Använder du dig av hela boken ska du göra som det står ovan om böcker. Använder du däremot bara ett eller några kapitel måste du hänvisa till den författare som skrivit just det kapitlet.

Referens i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Namn på personen som har skrivit kapitlet
- Årtal
- Sida

Så här kan det se ut:

(Runefelt, 2012, s. 162)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Författare av kapitlet
- Utgivningsår
- Titel på kapitlet

- Namn på redaktör
- Titel på boken
- Upplaga (om det är något annat än första)
- Förlagsort
- Förlag
- Om det är en e-bok ska även en länk till boken finnas med och det datum du hämtade uppgiften.

Så här kan det se ut:

Runefelt, Leif (2012). Skogens räddare: Den svenska ståndspersonen uppfattad som hjälte av sig själv, 1800-1850. I: Andersson, Therése (red): *Hjältar och hjältinnor: Föreställningar och gestaltningar från Eufemiavisorna till Gösta Berglings saga*. Lund: Nordic Academic Press

Artikel i tidskrift

En tidskrift kan vara till exempel *Bonniers Världens historia*, *Filter* eller *Idrott och kunskap*.

Referens i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Författare
- Utgivningsår
- Sida

Så här kan det se ut:

(Hermansson 2007, s. 11)

(Langlet 2009, s. 82)

(Törnqvist 2007, s. 76)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Artikelns författare
- Utgivningsår
- Artikelns titel
- Tidskriftens titel
- Tidskriftens nummer (skrivs inom parentes)
- Artikelns sidnummer
- Artikelns webbadress eller information om vilken databas den finns tillgänglig i (om källan är elektronisk)
- Datum när du hämtade informationen (om källan är elektronisk)

Så här kan det se ut:

Hermansson, Inga-Bodil (2007). Diskriminerande läroböcker. *Genus: aktuellt magasin från nationella sekretariatet för genusforskning*. (1), s. 11.

Langlet, David (2009). Europeisk reglering av koldioxidlagring: analys utifrån miljörettsliga aspekter. *Nordisk Miljörättslig Tidskrift*. (1), s 79-104. Tillgänglig: <http://www.nordiskmiljoratt.se/haften/NMT%202009.pdf> (2013-06-13)

Törnqvist, Maria (2007). Elitfeminism. *Bang*: Nr. 1, s. 76-79.

Artikel i dagstidning

En dagstidning kan vara till exempel *Dagens Nyheter* eller *Aftonbladet*.

Referens i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Författarens efternamn
- Utgivningsår
- Sida (finns ofta inte om tidningen är elektronisk)

Så här kan det se ut:

(Skawonius 2009, s. Kultur 6)

(Sveds 2009)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Artikelns författare
- Utgivningsår
- Artikelns titel
- Dagstidningens titel
- Utgivningsdatum
- Eventuell del/sektion av dagstidningen
- Artikelns sidnummer
- Artikelns webbadress eller information om vilken databas den finns tillgänglig i (om källan är elektronisk)
- Datum när du hämtade informationen (om källan är elektronisk)

Så här kan det se ut:

Skawonius, Betty (2009). Röster i Norr. *Dagens Nyheter*, 25 juni, s. Kultur 6

Stiernstedt, Jenny (2010). Måste Julia vara liten och näpen?. *Dagens Nyheter*, 16 feb. Tillgänglig: <http://www.dn.se/kultur-noje/scen/maste-julia-vara-liten-och-napen-1.1046492> (2010-02-19)

Sveds, Åsa (2009). Lyckad satsning. *Gotlands Tidningar*, 27 april.

Tillgänglig: Presstext (2010-02-20)

Webbsida

Referens i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Person som har skrivit texten, eller webbsidan namn om det inte finns någon namngiven författare
- Utgivningsår eller datum då webbsidan senast uppdaterades

Så här kan det se ut:

(Hammarén, 2012)

(Drogportalen, 2010)

Har man hämtat material från flera olika avsnitt på en webbsida ska referenserna särskiljas. Det gör man genom att lägga till en bokstav efter utgivningsåret.

Så här kan det se ut:

(Drogportalen, 2010a)

(Drogportalen, 2010b)

(Drogportalen, 2010c)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Författaren/Webbsidans namn
- Publiceringsår eller datum när webbsidan senast uppdaterades
- Sidans titel (den titel som står absolut långt upp i webbläsaren, eller på filen)
- Att källan är elektronisk
- Webbsidans adress
- Datum när webbsidan användes

Så här kan det se ut:

Drogportalen. (2010a). Tillgänglig: www.drogportalen.se (2009-06-25)

Drogportalen. (2010b). *Drogefakta: Alkohol*. Tillgänglig: <http://www.drogportalen.se/Drogefakta/Alkohol/> (2010-02-03)

Drogportalen. (2010c). *Drogefakta: Dopning*. Tillgänglig: <http://www.drogportalen.se/Drogefakta/Alkohol/> (2010-02-03)

Göteborgs universitet. (2010). *Kvinnors kamp för rösträtt: Historik*. Tillgänglig: <http://www.ub.gu.se/kvinn/portaler/rostratt> (2010-02-03)

Hammarén, Lars (2012) *Historia*. Tillgänglig: <http://www.larshammaren.se/> (2013-06-11).

Artikel i uppslagsverk

Ett uppslagsverk kan vara exempelvis Nationalencyklopedin (NE) eller Wikipedia. Om du refererar till samma uppslagsverk flera gånger (men olika uppslag) gör du precis som med Webbsidor ovan och skriver a, b, c ect. efter årtal.

Referens i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Namn på uppslagsverk, eller på uppslagets författare om en sådan finns
- Utgivningsår

Så här kan det se ut:

(Ovesen 2010)

(Manns & Hirdman 2010)

(Wikipedia 2010)

(NE 1994)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Namn på uppslagsverk, eller på uppslagets författare om en sådan finns
- Årtal då sidan senast uppdaterades, eller boken gavs ut
- Uppslagets titel

- Upplagsverkets titel
- Artikelns webbadress (om källan är elektronisk)
- Datum när du hämtade informationen (om källan är elektronisk)
- Förlagsort (om källan är en bok)
- Förlag (om källan är en bok)

Så här kan det se ut:

Wikipedia (2010). Droger. Tillgänglig: <http://sv.wikipedia.org/wiki/Droger> (2010-02-19)

NE (1994). Hälsa. Bd 9. Höganäs: Bra Böcker

Manns, Ulla & Hirdman, Yvonne (2010). Genus.

I *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: <http://www.ne.se/lang/genus/181336> (2010-02-19)

Ovesen, Jan (2010). Droger. I *Nationalencyklopedin*.

Tillgänglig: <http://www.ne.se/lang/droger> (2010-02-19)

Databaser

Ibland händer det kanske att du hämtar information från en databas som kräver inloggningsuppgifter, till exempel *Landguiden* eller *Alex: författarlexikon*. Då kan du inte ange länken, eftersom informationen inte går att komma åt genom den. I så fall ska du istället för länken skriva namnet på databasen.

Referens i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Namn på databas, eller författare av den aktuella texten (inte eventuell undertitel)
- Årtal eller datum för senaste uppdatering av sidan

Så här kan det se ut:

(*Landguiden*, 2006)

(*Alex*, 2009)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Hela databasens namn, eller på textens författare om en sådan finns
- Årtal då sidan senast uppdaterades
- Textens titel
- (Om författare finns angivet, namn på databasen)
- Ansvarig utgivare av databasen
- Tillgänglig ska i det här fallet följas av namn på databasen och adress till huvudsidan
- Datum när du hämtade informationen

Så här kan det se ut:

Landguiden: Länder i fickformat. (2006) Nigeria. Utrikespolitiska Institutet.

Tillgänglig: *Landguiden: Länder i fickformat*, www.landguiden.se, (2009-06-25)

Alex: Författarlexikon (Senast uppdaterad 2009- 03-03). Selma Lagerlöf. Forflex.

Tillgänglig: *Alex: Författarlexikon*, www.alex.se, (2010-03-19)

Uppsatser

Uppsatser är examensarbeten av studenter på universitet och högskolor.

Referenser i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Namn
- Årtal
- Sida

Så här kan det se ut:

(Fröberg, 2013, s. 31)

(Svensson & Vesterlund, 2012, s. 33-35)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Namn
- Årtal
- Titel
- Typ av uppsats
- Lärosäte
- Ort
- Förläggare (Uni. el. Högskolan)

Så här kan det se ut:

Fröberg, Vanda (2013) ”*Jag vill inte utrota någon, men...*”: svenska berättelser om rasism och lärande på Internet. Masteruppsats. Lunds universitet. Lund: Uni.

Svensson, Jens & Vesterlund, Sebastian (2012) *Illusionen om frihet: Det nya arbetslivet och dess fängslande egenskaper*. Kandidatuppsats. Södertörns högskola. Södertörn: Högskolan.

Video

Detta gäller till exempel filmer på Youtube. Det kan vara lite otydligt exakt VEM som har gjort klippet. Är det den som har lagt upp det, filmat, eller den eller de som befinner sig framför kameran? Därför ska du ange titel på filmklippet istället för namn på skaparen).

Referenser i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Filmklippets titel
- Året som klippet är gjort

Så här kan det se ut:

(Machofabriken: Syrrans favoritlåt, 2011)

(The Agricultural Revolution: Crash Course World History #1, 2012)

Källförteckning

Följande uppgifter ska finnas med:

- Filmklippets titel
- Årtal
- Att det är en video

- Om det finns en tydlig skapare anges namnet nu
- Länk till videon
- Datum då du såg klippet

Så här kan det se ut:

Machofabriken: Syrrans favoritlåt (2011) [Video]. Tillgänglig:
http://www.youtube.com/watch?v=QSM_iSriGoU (2013-06-12).

The Agricultural Revolution: Crash Course World History #1. (2012) [Video], Green, John
http://www.youtube.com/watch?v=Yocja_N5s1I&list=PLBDA2E52FB1EF80C9
 (2013-06-12)

Muntliga källor

Hit räknas källor som exempelvis intervjuer, föreläsningar/lektioner, men även E-post. Muntliga källor fungerar lite annorlunda jämfört med andra källor. Istället för parentes används en fotnot och i källförteckningen får sådana källor en egen rubrik.

OBSERVERA! Ibland gör man ett arbete om hur olika människor upplever något, till exempel hur det är att växa upp som adopterad. Om man då intervjuar några adopterade personer och låter arbetet handla om deras erfarenheter så är dessa inte muntliga källor, utan en del av det empiriska materialet. Det ska presenteras i ett metodkapitel och sammanställas i en bilaga.

Tänk på att du alltid måste ha den muntliga källans godkännande om du vill ha med den i din rapport!

Referens i texten

Följande uppgifter ska finnas med:

- Namn på personen som intervjuats
- Eventuell titel
- Typ av källa
- Datum för intervjun

Så här kan det se ut:

¹ Lindman, Liv. Lärare Solna gymnasium. Telefonsamtal. 2009-06-25

² Rodin, Linnéa. Gymnasiebibliotekarie Solna gymnasium. E-post. 2013-06-10

Källförteckning

Det är inte helt ovanligt att muntliga källor inte tas upp i källförteckningen enligt Harvard, men hör först med din lärare, det är nämligen olika! Ska källan vara med i källförteckningen ska den se ut som i fotnoten och placeras under rubriken ”Muntliga källor”.

Tips!

Högskolan i Borås har en bra genomgång av Harvardsystemet. Är det någon typ av källa du inte hittar här, eller något annat du undrar mer över kan du kolla där, det mesta finns beskrivet på ett enkelt sätt.

<http://www.hb.se/Biblioteket/Skriva-och-referera/Guide-till-harvardsystemet/>

Även Uppsala universitet har en bra guide

<http://www.im.uu.se/student/guide-till-harvardsystemet/>

Exempel på en källförteckning

Källförteckning

Björk, Nina (1996). *Under det rosa täcket: om kvinnlighetens vara och feministiska strategier*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.

Cullberg, Johan (2003). *Dynamisk psykiatri i teori och praktik*. 7., utg. Stockholm: Natur och kultur.

Drogportalen. (2010a). Tillgänglig: <www.drogportalen.se> (2009-06-25)

Drogportalen. (2010b). *Drogfakta: Alkohol*. Tillgänglig: <<http://www.drogportalen.se/Drogfakta/Alkohol/>> (2010-02-03)

Drogportalen. (2010c). *Drogfakta: Dopning*. Tillgänglig: <<http://www.drogportalen.se/Drogfakta/Alkohol/>> (2010-02-03)

Elf Karlén, Moa & Palmström, Johanna (2005). *Slå tillbaka: om vardagsrädsla & systerskap*. Stockholm: Tiden.

Fröberg, Vanda (2013) ”Jag vill inte utrota någon, men...”: svenska berättelser om rasism och lärande på Internet. Masteruppsats. Lunds universitet. Lund: Uni.

Green, John (2012) *The Agricultural Revolution: Crash Course World History #1*. [Video] http://www.youtube.com/watch?v=Yocja_N5s1I&list=PLBDA2E52FB1EF80C9 (2013-06-12)

Göteborgs universitet. (2010). *Kvinnors kamp för rösträtt: Historik*. Tillgänglig: <<http://www.ub.gu.se/kvinn/portaler/rostratt> > (2010-02-03)

Hammarén, Lars (2012) *Historia*. Tillgänglig: <<http://www.larshammaren.se/>> (2013-06-11).

Hermansson, Inga-Bodil (2007). Diskriminerande läroböcker. *Genus: aktuellt magasin från nationella sekretariatet för genusforskning*. (1), s. 11.

Hovellius, Birgitta och Johansson, Eva E. (red.) (2004). *Kropp och genus i medicinen*. Lund: Studentlitteratur.

Langlet, David (2009). Europeisk reglering av koldioxidlagring: analys utifrån miljörettsliga aspekter. *Nordisk Miljörettslig Tidskrift*. (1), s 79-104. Tillgänglig: <http://www.nordiskmiljoratt.se/haften/NMT%202009.pdf> (2013-06-13)

Lundén, Björn (2009). *Enskild firma: skatt, deklaration, ekonomi, juridik*. 17., [uppdaterade] uppl. Näsviken: Björn Lundén information

Machofabriken: Syrrans favoritlåt (2011) [Video]. Tillgänglig: http://www.youtube.com/watch?v=QSM_iSriGoU (2013-06-12).

Manns, Ulla & Hirdman, Yvonne (2010). *Genus*.

I *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: <<http://www.ne.se/lang/genus/181336>>(2010-02-19)

NE (1994). Hälsa. Bd 9. Höganäs: Bra Böcker

Ovesen, Jan (2010). Droger. I *Nationalencyklopedin*.
Tillgänglig: < <http://www.ne.se/lang/droger>> (2010-02-19)

Rivano Eckerdah (2012). *Information, identitet, medborgarskap: Unga kvinnor berättar om val av preventivmedel*. Lund: Lunds universitet. Tillgänglig: < <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOId=2493401&fileOId=2518420>> (2013-06-12)

Runefelt, Leif (2012). Skogens räddare: Den svenska ståndspersonen uppfattad som hjälte av sig själv, 1800-1850. I: Andersson, Therése (red): *Hjältar och hjältinnor: Föreställningar och gestaltningar från Eufemiavisorna till Gösta Berglings saga*. Lund: Nordic Academic Press

Samhällsguiden: En handbok i offentlig service. 21., omarb. uppl. (2009).
Stockholm: Fritze

Skawonius, Betty (2009). Röster i Norr. *Dagens Nyheter*, 25 juni, s. Kultur 6

Stiernstedt, Jenny (2010). Måste Julia vara liten och näpen?. *Dagens Nyheter*, 16 feb. Tillgänglig: < <http://www.dn.se/kultur-noje/scen/maste-julia-vara-liten-och-napen-1.1046492> > (2010-02-19)

Sveds, Åsa (2009). Lyckad satsning. *Gotlands Tidningar*, 27 april.
Tillgänglig: Presstext (2010-02-20)

Svensson, Jens & Vesterlund, Sebastian (2012) *Illusionen om frihet: Det nya arbetslivet och dess fängslade egenskaper*. Kandidatuppsats. Södertörns högskola. Södertörn: Högskolan.

Törnqvist, Maria (2007). Elitfeminism. *Bang*: Nr. 1, s. 76-79.

Wikipedia (2010). Droger. Tillgänglig: < <http://sv.wikipedia.org/wiki/Droger>> (2010-02-19)

Muntliga källor

Lindman, Liv. Lärare Solna gymnasium. Telefonsamtal. 2009-06-25

Rodin, Linnéa. Gymnasiebibliotekarie Solna gymnasium. E-post. 2013-06-10